

werknemers-aandeelhouderschap
actionariat-salarie
employee-ownership
.be

SOCIEDADES LABORALES - WERKNEMERSVENNOOTSCHAPPEN EEN MODEL OOK VOOR BELGIË ?

PRESENTATIE IN HET FEDERAAL PARLEMENT OP 21 MAART 2003

De conferentie georganiseerd door werknemers-aandeelhouderschap.be kende een groot politiek succes. Het geheel van ministers en politieke verantwoordelijke, verzocht om hun standpunt over de *Sociedades Laborales* te uiten, hebben eraan gehouden aanwezig te zijn op deze conferentie, die werd geopend in aanwezigheid van Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest François-Xavier de Donnea. De verscheidenheid van het aanwezige publiek, zoals werkgeversorganisaties, de syndicale wereld en vertegenwoordigers van de sociale economie, heeft speciaal bijgedragen tot het houden van debatten.

Het doel was aan het publiek en de politieke vertegenwoordigers de voorstelling te brengen van *Sociedades Laborales* (SAL) - Werknemersvennootschappen, ondanks de recessie steeds groeiend en reeds een tiental jaren een succesrijke formule in Spanje. Laat ons toe, even eraan herinneren dat deze maatregel in Spanje de mogelijkheid heeft geboden om, in enkele jaren tijd, 16.000 nieuwe ondernemingen op te richten die 100.000 tewerkstellingen hebben meegebracht. Dit bestempelen wij uiteraard als opmerkelijk geslaagd en wij wensen dan ook zulk een model te zien worden toegepast in België !

De Spaanse delegatie onderlijnde meteen al dat het welslagen van de *Sociedades Laborales* de mogelijkheid biedt om op grote schaal de overname van bedrijven door werknemers te verwezenlijken, vooral in regio's waar er werkloosheid en economische nood heerst.

In het begin zelfs, was de overname van de bedrijven de grondslag van de *Sociedades Laborales*. Nadien en gezien het succes, werd het systeem uitgebreid naar de oprichting van nieuwe bedrijven, startende van nul.

De getuigen en de Spaanse experts hebben met klem aangedrongen op de twee belangrijkste succeselementen :

- een specifieke wet , die aan een de werknemersvennootschappen een erkend 'label' toekent en door het geheel van de Spaanse politieke en sociale krachten wordt aanmoedigd ;
- een netwerk van hulpcentra voor het beheer van nieuw opgerichte bedrijven.

De verwezenlijking en de overname van bedrijven moet worden begeleid, teneinde een optimale kans op welslagen te gunnen. De *Sociedades Laborales* zijn geen wondermiddel, maar een oplossing, dewelke toelaat om duurzame tewerkstelling en een sterke menselijke waarde voor de werknemer te brengen. Bij de start van de uitvoering zullen lacunes blijken, die moeten worden opgevuld en aangepast door gestructureerde en bekwame beheers- en raadgevende organisaties, waarop de SAL beroep kunnen doen.

Deze hulporganisaties worden verwezenlijkt door een bijdrage van de ondernemingen die lid zijn en die beroep doen op de diensten en diverse deskundigheid terzake (sociaal recht, financieel- en personeels beheer, boekhouding, enz..) Onze Spaanse vrienden dringen erop aan dat deze begeleiding onontbeerlijk is, "zonder deze zouden we nooit tot dit huidige resultaat zijn gekomen".

Twee eenvoudige principes liggen aan de basis van de SAL : 1. de werknemers bezitten de meerderheid in het kapitaal van de onderneming (minstens 51%). Niemand kan méér bezitten dan éénderde van het kapitaal. Gevolg : om te starten moeten er minstens drie personen betrokken zijn : twee werknemers en een buitenstaander.

Het SAL-model is een model van creatie van kleine, zeer kleine en middelgrote ondernemingen. Het is tevens een model van overname van ondernemingen door de werknemers. Ander belangrijk punt : het is een vorm van ondernemen op basis van werknemersaandeelhouderschap. Dit model behoort ook tot het veld van sociale economie, wat noch de winsten, noch de handelswetten uitsluit. Zoals in andere landen

heeft Spanje bewezen dat werknemersaandeelhouderschap een belangrijk deel kan bijbrengen bij de oprichting van ondernemingen en *entrepreneurship*.

Kan het SAL-model door België overgenomen worden en hoe? Dit vraagstuk werd behandeld door de vertegenwoordigers van de politieke wereld, de ondernemingsorganisaties, de syndicaten en anderen.

Volgens Nathalie Demanet, woordvoerder van Minister van Economie van het Waals Gewest Serge Kubla, heeft het SAL-model voor overname van ondernemingen door werknemers zijn belangrijkheid bewezen – of het hier gaat om ondernemingen in nood of om overdracht van familiebedrijven waarvan de leiders aan het einde van hun loopbaan komen.

Denis Stokkink, vertegenwoordiger van Minister van Tewerkstelling Laurette Onkelinx, verklaarde '*hetgeen de SAL aanbrengen is de hertekening van de werknemer in het hart van de onderneming en zijn belangrijkheid als deelnemend individu aan het ondernemingsleven.*'

Philippe Defeyt twijfelt niet dat een voorstel van een vergelijkbaar model aan het SAL-model zou kunnen worden vooropgesteld bij de volgende legislatuur. Samen met Jean-Jacques Viseur voor de CDH heeft hij zich akkoord verklaard om de debatten in het Parlement in te leiden.

François Perl beklemtoonde de visie van de Brusselse Minister van Economie door de belangrijkheid te onderlijnen van de dynamiek van de ondernemingsgeest en te noteren dat de SAL in staat zijn om een nieuw en degelijk systeem voort te brengen.

Onthouden we ook de gedreven tussenkomst van een vertegenwoordiger uit de syndicale wereld, die zijn bewondering voor het SAL-model uitte. Deze tussenkomst bewijst hoezeer de wereld van de werknemers, overeenkomt met de dringende vraag, ook op Europees niveau, naar de mogelijkheid van overname en oprichting van ondernemingen.

Algemeen kan worden gesteld dat alle politieke woordvoerders het Spaanse succes hebben toegejuicht en zich uitgesproken hebben om de invoering van dit systeem in België te bestuderen.

Anderzijds heeft Mevrouw Ann Neels, Kabinetschef van Minister Johan Vande Lanotte, een speciale dimensie gegeven aan deze conferentie door het SAL-model in verband te brengen met de inspanningen die reeds in België werden ondernomen, doch die jammer genoeg niet succesrijk waren.

Bij gelegenheid van een ronde tafel waarop alle democratische partijen aanwezig waren, **werden vier doelpunten door de organisatoren vooropgesteld, enthousiast goedgekeurd en positief onhaald door de politieke afgevaardigden** :

1. De toekomstige regeringsverklaring moet de doelstelling tot het invoeren van het *Sociedades Laborales* model bevatten.
2. Een politieke en wettelijke ontwikkeling moet worden voorzien om de mogelijke toepassing van het model van werknemersvennootschappen te analyseren.
3. Een net van deelnemers (politieke, ondernemingsorganisaties, syndicaten, financiële organismen en integratie-organismen) zal worden georganiseerd.
4. De ondervinding van oprichten van werknemersvennootschappen moet worden aangemoedigd onder vorm van NWW - Naamloze Werknemers Vennootschappen, van WVBA - Werknemers Vennootschappen met Beperkte Aansprakelijkheid, of nog andere vormen.

Een volledige persmap met betrekking tot deze conferentie is ter uwer beschikking en het volledige verslag over deze vergadering zal binnenkort beschikbaar zijn op www.sociedades-laborales.net

Alle verder informatie met betrekking tot de SAL en de activiteiten van **werknemers-aandeelhouderschap.be** kan per mail worden bekomen op volgend adres : marc.mathieu@pi.be

Met vriendelijke groeten,

Marc Mathieu
Secretaris Generaal

Pierre Vanrijkel
Voorzitter